

VUOSIKERTOMUS 2019

Suomen Punainen Risti
Oulun piiri

26.4.2020

Vuosikertomuksen taitto:
Riikka Kesonen, 040 748 4305, riikka.kesonen@punainenristi.fi
Paino: Grano Oy Oulu 2020

Kannen kuva:
Kristiina Kangas

60 vuotta kuluneena vuonna täyttänyt ystävätoiminta näkyi ja tuntui oman piirimme alueella lukuisten hankkeiden, kampanjoiden sekä järjestelmien käyttöönottojen merkeissä. Yksinäisyyden vähentäminen ja torjuminen on säilynyt vuosikymmenten läpi muuttuneessa maailmassa perustarpeena ja -tehtävänä, jossa riittää tilaa yhä uusille toimijoille.

Alueellisen valmiuden parantaminen konkretisoitui piirissämme kuudeksi valmiusalueeksi: Kainuu, Koillismaa, Oulu, Oulujoen eteläinen, Jokilaaksot ja Merellinen jokilaaksojen alue. Tällä järjestelyllä tavoitellaan tasalaatuisempaa auttamisvalmiutta koko piirin alueella jaettujen resurssien avulla, sekä kykyä vastata alueellisiin uhkiin alueen erityispiirteiden mukaisesti.

Valmiuden tehtäviä harjoiteltiin myös useaan otteeseen: mm Oulun kaupungin sosiaalipäivystyksen kanssa tammikuussa sekä osana valtakunnallista Pisara-harjoitusta lokakuussa. Uusi kisaperinne luotiin järjestämällä Vapepa -taitokilpailut Hietasaaren elokuisissa maastoissa.

Piirin henkilöstössä koettiin vuoden mittaan useita muutoksia, kun kesällä Pirkko-Liisa "Pirkkis" Laitinen siirtyi pitkän virkarupeaman jälkeen vapaaehtoisten riviin, Anne Kynkäänniemen ottaessa sujuvasti hommat haltuun. Myöhemmin kesällä saimme kuulla toiminnanjohtajana 10 vuotta palvelleen Saarelan Pertin päättäneen hakea uusia haasteita järjestömme ulkopuolelta. Valmiusjärjestömme todisti ripeän toimintakykynsä kun piirihallitus valitsi vs toiminnanjohtajaksi valmiuspäällikkö Ari Haaranen ja vastaavasti vapautuneeseen tehtävään uudeksi valmiuspäälliköksi Päivi Jurvakaisen. Muitakin henkilövaihdoksia vuoden mittaan nähtiin, jotka kaikki hoidettiin mallikkaasti varsinaisen toiminnan juurikaan kärsimättä.

Torniossa marraskuussa järjestetyn kiitosgaalan hengessä haluan esittää piirihallituksemme kiitoksen kaikille vapaaehtoisillemme, luottamushenkilöillemme sekä henkilöstöllemme toiminnantäyteisestä vuodesta.

Oulussa 9.3.2020

Suomen Punaisen Ristin Oulun piirin hallitus

TOIMINTA VUONNA 2019

Vuoden 2019 aikana piirin henkilöstössä tapahtui useita oleellisia muutoksia. Terveydenhuollon suunnittelija jäi säästövapaiden kautta eläkkeelle ja uusi henkilö aloitti työnsä keväällä. Alkusyksystä toiminnanjohtaja jäi palkattomalle työlomalle ja sitä kautta tapahtui useamman henkilön työnkiertoa piiritoimistossa. Allekirjoittaneen siirtyessä toiminnanjohtajaksi, järjestötoiminnan suunnittelija siirtyi valmiuspäälliköksi. Järjestötoiminnansuunnittelijaksi puolestaan siirtyi järjestösihteeri. Lisäksi NOY (nuoret osaksi yhteisöämme) -hankkeen myötä piiritoimistossa aloitti kolme uutta hanketyöntekijää. Lisävaihdoksia toivat myös sosiaalipalvelusuunnittelijan ja järjestökehittäjän perhevapaat. Kaikkien vaihdosten ja muutosten keskellä piiritoimistossa on säilynyt hyvä yhteishenki ja iloinen tekemisen meininki. Omien toimialojen ja kummitoiminnan suunnittelu ja toteutus ovat onnistuneet mainiosti.

Piirin jäsenmäärä laski edelleen, mutta nyt lasku oli vain reilut sata henkeä, kun se vuotta aiemmin oli lähes kolme kertaa suurempi. Toivottavasti kehitys jatkuu siten, että 2020 pääsisimme jo kasvavaan jäsenmäärään. Osastoja on tuettu monin eri tavoin. Perinteisten kummikäyntien lisäksi on järjestetty alueellisia valmiussuunnittelutapahtumia, joissa osastojen valmiussuunnitelmat on liitetty alueellisiksi valmiussuunnitelmiksi. Tällä tavoin takaamme, että kaikilla alueilla meillä on riittävät resurssit tarvittaessa toimia viranomaisten apuna, sekä pienemmissä että suuremmissa onnettomuus- ja katastrofitilanteissa. Yhdeksi osastojen tukemisen muodoksi on jo vakiintunut ensiapu – ja valmiustoiminnan virittäminen erityisesti niissä osastoissa, jotka kamppailevat laskevien jäsenmäärien kanssa. Näillä toiminnoilla on jo useammassa osastossa saatu toimintaa viriämään uudelleen. Jatkossa myös ystävätoiminnan ja monikulttuurisuustoimijoiden saaminen osaksi osastojen valmiutta olisi suotavaa.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus Ruukissa jatkoi piirimme ainoana vastaanottokeskuksena. Ruukin vastaanottokeskuksella on pitkät perinteet ja se on valtakunnallisen vastaanottojärjestelmän olennainen osa. Sekä Maahanmuuttoviraston että Punaisen Ristin asiakas- ja henkilöstömittaukset osoittavat, että vastaanottokeskuksessa tehtävä työ valtakunnallisesti huippulaatua. Kiitos siitä kuuluu osaavalle ja ammattitaitoiselle henkilöstölle. Ruukin vastaanottokeskuksen yhteydessä toimii alueellinen valmiusvarasto, jossa on varastoituna riittävästi kalustoa yli 10 vastaanottokeskuksen perustamista varten.

Hietalinnan koulutustilan viihtyvyyteen ja markkinointiin on kiinnitetty erityistä huomiota ja sitä kautta myös tilojen vuokraus on lisääntynyt. Piirin taloudellinen tilanne on verrattain hyvä. Tässä ovat edesauttaneet onnistuneet sijoitusratkaisut. Myös kulupuoli on pysynyt hallinnassa. Vastaanotto toiminnan verotuksesta tehdyn verovalituksen mentyä läpi, piirille maksettiin veronpalautuksia merkittävä summa. Lisäksi keskustoimisto maksoi piirille yhteistoimintarahastosta osastojen valmiuden tukemiseen tarkoitettua rahaa. Kuitenkin myös jatkossa talous edellyttää tarkkaa seurantaa ja tarvittaessa toimenpiteitä.

Ari Haaranen, toiminnanjohtaja

JÄRJESTÖTOIMINTA

Nälkäpäivä

Oulun piiristä kaikki osastot osallistuivat Nälkäpäivä-keräykseen vähintään kylmillä lippailla tai koulukeräyksellä. Oulun piirin lopullinen keräystulos oli 73 379,85€ (76 312,33€, 2018). Kerääjä määrä oli 1087 henkilöä (1309, 2018). Kouluja Nälkäpäivään osallistui 92 kappaletta (109, 2018). Koulujen keräystulos oli 9702,87€ (13 405,52€, 2018).

Uusien keräystapojen, MobilePayn ja iZettlen käyttö lisääntyi edellisestä vuodesta. Piiritoimistolla oli 4 iZettle-laitetta osastoille lainattavaksi. Yhteensä uusilla keräystavoilla kerättiin yli 1000€. Erityisesti Oulun osaston alueella toimineet feisarit saivat niiden avulla runsaasti lahjoituksia. Rahojen tilittämisessä tehtiin yhteistyötä S-ryhmän paikallisosuuskauppojen kanssa. Mukana olivat Arina, Koillismaan osuuskauppa, Osuuskauppa Maakunta ja Peeässä. Osastoista tuli hyvää palautetta Nälkäpäivän yhteistyöstä S-ryhmän kanssa. Osastot vastasivat paremmin Ohto-hälytysjärjestelmän kautta tehtyihin kyselyihin, mutta kehittämisen varaa on edelleen.

Nälkäpäivän keräystulos oli n. **73 380 e.**

1087 henkilöä osallistui keräykseen.

Alueelliset toiminnantarkastajat

Piiritoimiston alueellisten toiminnantarkastajien ryhmä koostui vuonna 2019 kolmesta tarkastajasta. Kaksi toiminnantarkastajaa tarkistivat molemmat yhden osaston. Kokemukset olivat myönteisiä.

Osastoista tulleen kysynnän myötä piiritoimisto yhdessä Keskustoimiston kanssa koulutti lokakuussa uusia alueellisia toiminnantarkastajia. Koulutuksen kautta saatiin rekrytoitua 4 uutta tarkastajaa. Piiritoimisto pystyi näin tarjoamaan tarkastajaa useammalle osastolle paremmalla maantieteellisellä kattavuudella. Syyskokouksissa 7 osastoa valitsi itselleen alueellisen toiminnantarkastajan ja 5 osastoa valitsi alueellisen toiminnantarkastajan varatoiminnantarkastajaksi.

Nälkäpäiväkeräystä Hyrynsalmella.

Järjestöseminaari- ja vuosikokous viikonloppu 2019.

Jäsenmäärä ja uudet vapaaehtoiset

Jäsenmaksunsa maksaneita jäseniä Oulun piirissä oli vuoden 2019 lopussa 4135 kappaletta. Nuorisojäseniä näistä oli 291 kappaletta (354, 2018). Ainaisjäseniä oli puolestaan 601 kappaletta (611, 2018). Uusia tuli yhteensä 204 jäsentä (169, 2018). Jäsenmaksu jäi maksamatta 173 jäsenellä (310, 2018).

Jäsenmäärän lasku loiveni edellisestä vuodesta ollen -2,5% (-6,4%, 2018). Lasku on kuitenkin edelleen erittäin huolestuttavaa piirin osastojen tulevaisuuden kannalta. Piiritoimisto kannusti osastoja jäsenhankintaan pitkin vuotta. Vain 12 osastoa sai nostettua jäsenmääräänsä. 3 osastoa pidettyä sen ennallaan. 25 osastoa menetti jäseniä.

Osastovierailut

Keväällä keskityttiin alueellisen valmiuden luomiseen. Muutamia osastoja valittiin kevät- ja syyskausiksi tehostetun kummitoiminnan kohteeksi tavoitteena ratkaista ja ennaltaehkäistä osaston toimintaa sekä olemassaoloa haittaavia ongelmia.

Piiritoimiston väki vieraili osastoissa vuoden aikana ainakin 187 kertaa kummi-, toimialakohtaisilla-, koulutus- ja muilla vierailuilla. Oma Punaisen Ristin koulutuksia näistä oli 16 vierailukertaa. Kuhkankin vierailuun osallistui 1-3 piirin työntekijää.

Tietosuoja

Tietosuojan ylläpitämiseksi osastoille sähköisesti lähetetyt jäsenlistat suojattiin salasanoin. Piiritöimistö piti samalla kirjaa mille osastoille jäsenlistoja lähetettiin. Osastoja muistutettiin tietosuojasta muun muassa jäsenlistojen käsittelyn ja OMA:n käyttöoikeuksien suhteen. Loppuvuodesta osastoja informoitiin tulossa olevasta Keskustöimiston, piirin ja osaston kolmikanta tietosuojasöimuksesta ja ohjeistettiin valitsemaan tietosuöajayhdyshenkilö vuodelle 2020.

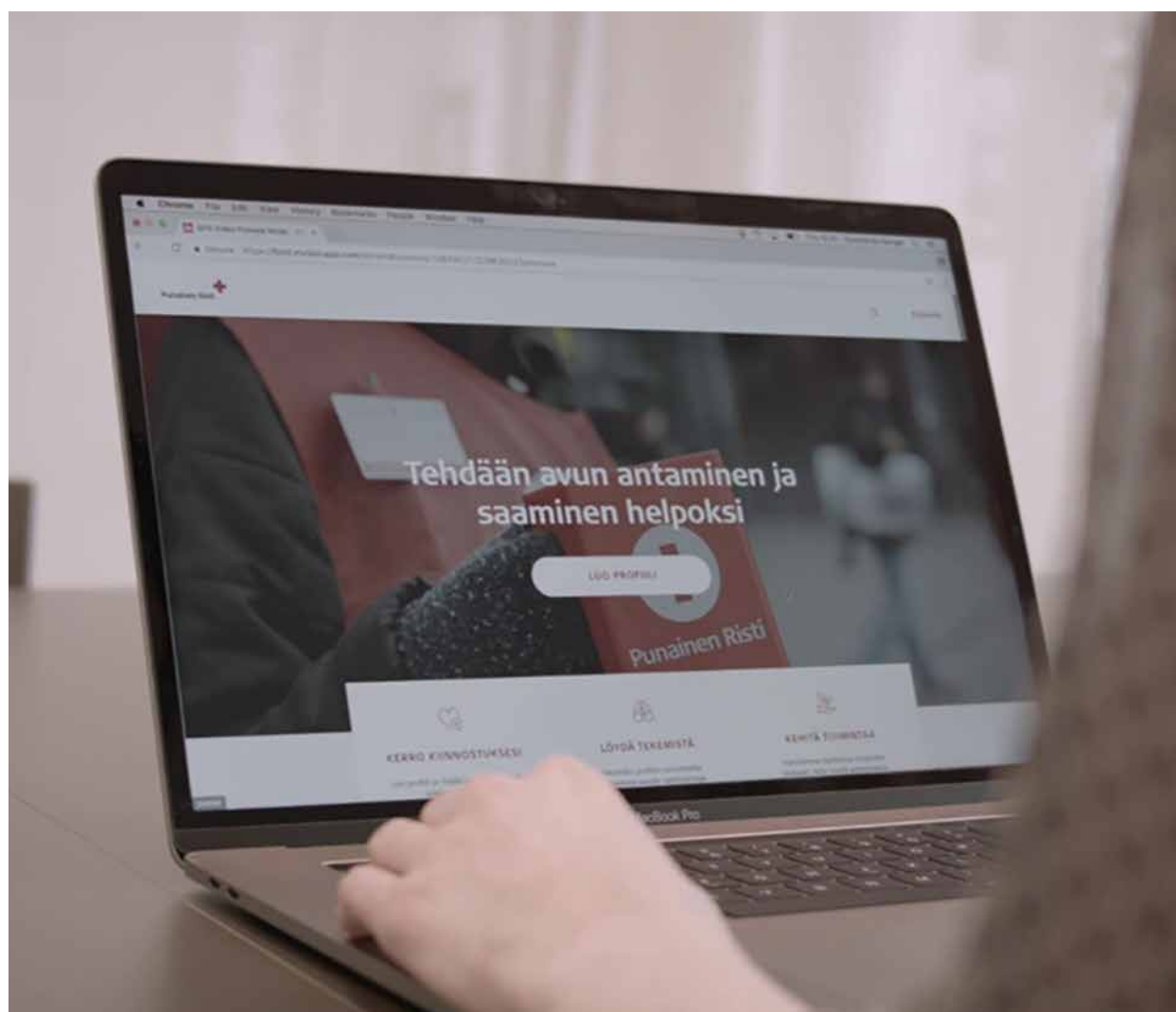
Viestintä

Oma Punainen Risti on vapaaehtoisten tietöjörjestelmä, joka antaa uusia työvälaineitä vapaaehötoistehtävien hoitamiseen. Se on myös vapaaehötoisen väylä etsiä sopivia koulutuksia, toimintaa ja tapahtumia. Oma Punainen Risti -koulutuksia järjestettiin vuonna 2019 16 paikkakunnalla (2018, 22.) Joulukuussa 2019 Oma Punaiseen Ristiin oli kirjautunut noin 600 vapaaehötoista Oulun piirin alueella (2018, 400). Valtakunnallisesti käyttäjiä oli noin 5600 (2018, 1800). Alueelli-

sia koulutuksia tullaan järjestämään piirin alueella vuoden 2020 aikana. Vuoden 2019 alusta uudet vapaaehötoiminnasta kiinnostuneet henkilöt on ohjattu suoraan Oma Punaiseen Ristiin.

Oma Punainen Risti -järjestelmän lisäksi piiri tiedottaa ja viestii sosiaalisen median (Facebook, Instagram) kautta. Perinteisempiä tiedotuskanavia edustavat neljästi vuodessa ilmestyvä Tässä ja Nyt -piiritiedote sekä kuukausittain lähetettävä sähköinen osastokirje osaston yhteyshenkilöille. Lisäksi piiri tuotti vuonna 2019 seinäkalenterin. Seinäkalenteri tuotetaan myös vuonna 2020.

Joulukuussa 2019 Oma Punaiseen Ristiin oli kirjautunut n. 600 vapaaehötoista Oulun piirin alueella.

NUORTEN TOIMINTA

Kouluyhteistyö

Vuonna 2019 Kouluyhteistyön ja nuorisotoiminnan yhdyshenkilö oli 29 osastossa. Piiritoimistosta tehtiin koulu- ja oppilaitosvierailuja liittyen ajankohtaisiin teemoihin, kuten Nälkäpäivään, ensiapuun ja muihin kampanjoihin.

Kouluvierailujen tarkoituksena on saada osaston toimintaan mukaan lisää lapsia ja nuoria sekä esitellä Punaista Ristiä ja periaatteitamme. Teemoina ovat keräystoiminta, päihdetyö, seksuaaliterveys, ensiaputoiminta, Reddie Kids -kerhotoiminta sekä kerhonoijaajien rekrytointi. Kouluyhteistyötä tehdään joko osaston tai opettajien aloitteesta. Piiritoimistoon tulleet kouluvierailupyynnöt ohjattiin osastoille. Tavoitteena on synnyttää osaston ja koulun välille vahva yhteistyökontakti. Koulut ja koululaiset/opiskelijat ovat pitäneet kouluvierailuista ja ne ovat lisänneet kiinnostusta myös muihin Punaisen Ristin toimintoihin.

Reddie Kids -kerhot

Reddie Kids -kerhot ovat tarkoitettu 7-12-vuotiaille lapsille. Kerhoja ohjaavat vähintään yli 15-vuotiaat koulutetut ohjaajat. Kerhot ovat avoimia kaikille. Kerhot noudattavat kolmea pääteemaa: Punainen Risti, ensiapu ja moninaisuus.

Näiden teemojen kautta kerhot saavat käyttää Reddie Kids -kerhon nimeä. Toiminta tarjoaa varhaisnuorille leikin lomassa mielekästä ja hauskaa tekemistä, hyödyllisiä taitoja ja ihmisyyttä puolistavia arvoja.

Kerhon aiheet nousevat suoraan Punaisen Ristin ydintehtävistä: humanitaaristen arvojen toteuttamisesta, auttamisvalmiuden parantamisesta sekä terveyden ja huolenpidon edistämisestä. Kerhon voi perustaa silloin, kun se parhaiten sopii osaston ja ohjaajien aikatauluihin. Suomen Punaisen Ristin Reddie Kids -kerhonoijaajina ohjaajat toimivat tasa-arvoisen ja moninaisen maailman puolesta.

Reddie Kids -kerhonoijaajakoulutuksia ei järjestetty vuoden 2019 aikana vähäisen kiinnostuksen vuoksi. Reddie Kids -kerhoja toimi piirin alueella 2: Pudasjärvellä ja Haapavedellä.

Leiritoiminta

Oulun piirin alueella järjestettiin yksi lasten päiväleiri. Leiri oli todella onnistunut ja osallistujina oli lähes 30 lasta. Leirille palkattiin kesätyöntekijöitä sekä Osuuspankin kesätyötuen että Oulun kaupungin kesätyösetelin tukemana.

Syksyllä 2019 järjestettiin myös nuorten viikonloppu Oulunsalossa, jossa osallistujia oli 24. Viikonlopun aikana tutustuttiin kattavasti Punaisen Ristin eri toimintamuotoihin.

Ensiapuharjoituksia nuorten viikonloppussa.

AUTTAMISVALMIUS

Valmiussuunnittelu

Paikallisosastot siirtyivät vuonna 2019 osastokohtaisista valmiussuunnitelmista alueellisiin valmiussuunnitelmiin. Oulun piiri on jaettu maantieteellisesti kuuteen valmiusalueeseen: Kainuu, Koillismaa, Oulu, Oulun eteleäinen, Jokilaaksot ja Merellinen jokilaakso. Alueellisen valmiuden tavoitteena on jaettujen resurssien avulla taata tasalaatuisempi auttamiskyky koko Suomen alueella, sekä vastata alueellisiin uhkiin alueen erityispiirteiden mukaisesti.

Alueellisten valmiussuunnitelmien toiminnallisenä tavoitteena on, että jokaiselta valmiusalueelta löytyy ensiavun, henkisen tuen, ensihuollon, kotimaan avun ja keräysvalmiuden osaamista ja toimintaryhmiä. Alueellisia valmiussuunnitelmia testattiin valtakunnallisessa PISARA 2019 -valmiusharjoituksessa, jonka tausta skenaariona oli vesikriisi. PISARA 2019 -harjoituksen viiteen alueelliseen johtokeskustyöskentelyyn osallistui reilut 70 vapaaehtoista 17/40 osastosta. Lisäksi viisi

osastoa toteutti osastokohtaisen pöytäpeliharjoituksen oman osaston toimijoiden kesken.

Puhelimitse harjoituksessa tavoitettiin 17 osastoa ja neljään osastoon ei saatu yhteyttä ollenkaan. Harjoituksessa testattiin valmiusalueen käytössä olevia kokonaisresursseja, kuten ihmisiä, kalustoa, osaamista ja tiloja. Valmiusharjoituksessa hyödynnettiin OHTO-hälytysjärjestelmää, jolla myös kerättiin tietoa käytössä olevista resursseista.

Yhteistyö ja koulutus

Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen ja Punaisen Oulun piirin/ Vapepan yhteistyösopimus päivitettiin. Osallistuimme Oulun kaupungin SOTEn valmiusharjoitukseen tammikuussa. Olimme mukana syksyllä Oulun kaupungin järjestämässä evakuoinnin yhteistoimintaharjoituksessa Heinäpäähän palloiluhallilla. Jatkoimme yhteistyötä valtakunnallisessa OIL SPILL -hankkeessa. Järjestimme hankkeen kanssa yhteistyössä seminaarin yhteistyökumppaneille ja koulutuksia öljyntorjunnan vapaaehtoisille. Aktivoimme paikallisosastojen ensiapuryhmiä muutoksessa ensiapu- ja valmiusryhmiksi.

Oulun Meripelastajien rasti Suiston selviytyjät taitomestaruuskisassa.

Avustustoiminta äkillisissä onnettomuustilanteissa

Osastomme antoivat apua 16 (Vuonna 2018, 26 kpl) onnettomuustapauksessa, joista suurin osa oli tulipaloja. Autettuja oli 49 henkilöä ja vapaaehtoistunteja auttamiseen käytettiin 115. Aineellista apua Suomen Punaisen Ristin katastrofirahastosta annettiin noin 20 000 euron edestä.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun Vapepa -organisaatioon kuului toimintavuonna 2019 maakuntatoimikunta (36 jäsentä), seitsemän paikallistoimikuntaa, 232 hälytysryhmää sekä niihin kuuluvat noin 2400 vapaaehtoista. Vapepa-johtajia oli vuoden lopussa kirjoilla 40, valmiuskouluttajia 12 ja valmiuspäivystäjiä 42.

Maakuntatoimikunta ja kuusi paikallistoimikuntaa toteuttivat sääntömääräiset kevät- ja syyskokouksensa. Ylä-Kainuun paikallistoimikunnan järjestäytyminen on vielä kesken. Paikallistoimikunnat järjestivät johtoryhmäkokouksia, harjoituksia ja toiminnan esittelytilaisuuksia sekä tekivät yhteistyötä viranomaisten kanssa. Jokaisen toimikunnan alueelta osallistuttiin hälytyksiin ja koulutuksiin. Maakuntatoimikunta kokoontui kaksi kertaa. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Esa Erkkilä (Pudasjärvi). Maakuntatoimikunnan varapuheenjohtajana toimi Sari Huotari (Oulu).

Jaakko Paakkarin muistopalkinto "Jaskan jälki" myönnettiin Sari Huotarille (Oulu) ja Vuoden kouluttaja -palkinto Anne-Maarit Hintikalle (Haapavesi). Keskustoimikunta myönsi Vuoden maakunnallinen vapaaehtoinen pelastaja -palkinnon Lumijoen etsintävene teamin kuusi henkiselle hälytysryhmälle.

Osastomme antoivat apua **16** onnettomuustapauksessa. Aineellista apua katastrofirahastosta annettiin noin **20 000** euron edestä.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun suurin tapahtuma vuonna 2019 oli ensimmäistä kertaa järjestetty Suoiston selviytyjät taitomestaruuskisat, joka järjestettiin yhteistyössä Vapepan eri jäsenjärjestöjen kanssa.

Hälytyksistä 12/41 tuli valmiushälytyksenä, jotka eivät vaatineet välitöntä lähtöä. Poliisi hälytti Vapepan apuun 33 kertaa, sosisaali- tai terveystoimen viranomaisen 4 kertaa ja loput 4 hälytystä tulivat muilta tahoilta. Kaiken kaikkiaan Vapepan kautta avun sai Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueella 62 henkilöä. Henkilötuntunteja hälytystehtävissä kertyi kaikkiaan 987.

	2019	2018	2017	2016	2015
Hälytysryhmiä	232/154*	198/100*	198	195	184
Jäseniä ryhmissä	2400/1168*	2300/1000*	2300	2300	2200
Hälytyksiä	41	32	19	38	34
Osallistujia hälytyksiin	272	273	223	840	678
Koulutuksia	29	30	32	30	33
Osallistujia koulutuksiin	487	500	600	608	535

*OHTO -hälytysjärjestelmään rekisteröityneitä.

TERVEYSPALVELUT

Ensiapuryhmätoiminta

Ensiapuryhmätoiminta on ollut piirin alueella aktiivista. Ensiapuryhmiä sekä ensiapu- ja valmiusryhmiä on toimintavuonna ollut 34, joissa on toiminut 450 vapaaehtoista. Ensiapu- ja valmiusryhmien toiminta on lisännyt paikallista valmiutta niin yksilön kuin ympäristön näkökulmasta.

Uusia ensiapupäivystäjiä valmistui 47 piirin alueella. Alueellisia ensiapuryhmien iltoja pidettiin piirin alueella 6 kappaletta, joihin osallistui yhteensä 97 ensiapuryhmäläistä.

Auttajakurssi piirin toimesta järjestettiin Kansainvälisellä koululla, jossa ensiapurasteille osallistui 100 oppilasta. In Action! -koulutusta piirin alueella järjestettiin 8. luokkalaisille neljässä koulussa. Näin ollen In Action! -häätäensiavun (6 tuntia) koulutuksen sai 158 oppilasta. Piirimme alueelle koulutettiin 5 uutta In Action! -kouluttajaa. Toimintavuonna ei järjestetty piirin alueella ensiauttajakursseja. Ensiapu 3 -kurssi järjestettiin kesäkuussa Maijanlammella, Taivalkoskella. Kurssille osallistui 23 henkilöä yli piirin rajojen sekä 7 kouluttajaa.

Terveyspistetoiminta

Piirimme alueella toimii aktiivisesti 5 terveyspistettä. Kuhmossa aloitti kiinteän pisteen lisäksi kiertävä terveyspiste, jolloin terveyspisteen neuvonta ja ohjaus on tavoittanut Kuhmon syrjäkyläen ihmiset. Oulussa aloitti Ruokaa ja Kohtaamisia -hankkeen puitteissa terveyspiste, jossa on ollut mukana aktiivisesti Oulun osaston terveyspisteen hoitajat. Terveyspisteiden kävijämäärät ovat olleet noususuuntaiset. Lokakuussa Oulunsalon terveyspisteen kaksi toimihenkilöä yhdessä piiritöimiston työntekijöiden kanssa olivat Ouluhlissa pitämässä Ainot ja Reinot -tapahtumassa terveyspistettä, jossa 98 ihmistä sai terveydellistä neuvontaa ja ohjausta.

Ensiapu- ja valmiusryhmissämme toimii yhteensä noin **450** vapaaehtoista. Uusia ensiapupäivystäjiä piirimme alueelle valmistui **47**.

Benjamin Suomele

Henkinen tuki

Henkisen tuen Lyhty-hälytysryhmä sai kuluvana toimivuonna yhteensä 7 hälytystä. Myös valtakunnallisissa isoissa kriiseissä piirimme alueelta on ollut henkisen tuen hälytysryhmäläisiä mukana hälytystehtävissä. Henkisen tuen perus- ja jatkokursseja järjestettiin toimintavuotena yhteensä 5. Kurseille osallistui yhteensä 52 osallistujaa. Henkisen tuen seminaaria ei toimintavuoden aikana järjestetty.

Rinnepäivystystoiminta

Rinnepäivystyskurssia ei järjestetty piirimme alueella. Uusia rinnekouluttajia koulutettiin yhteensä 8.

Päihde- ja seksuaaliterveys

Piirimme päihdetyön vapaaehtoiset osallistuivat Qstock -festivaaleilla selviytymisaseman toimintaan. Tämä selviytymisasema toiminta oli ensimmäistä kertaa toimintavuonna piirimme alueella. Päihdetyön - ja varhaisen puuttumisen kurssija ei järjestetty vuonna 2019.

SOSIAALITOIMINTA

Ystävöiminta

Ystävöiminnassa toimitaan vapaaehtoisena ystävänä muun muassa kodeissa, palvelutaloissa, verkossa, vankiloissa, sairaaloissa, toimintakeskuksissa, kerhotoiloissa ja erilaisissa avoimissa kohtaamispaikoissa. Ystävöimintää toteuttavien osastojen määrä viime vuosien aikana on vakiintunut Oulun piirissä 34 osastoon (noin 85% osastoista).

Kahdenvälisessä ystävöiminnassa toimitaan henkilökohtaisena vapaaehtoisena ystävänä yksittäiselle henkilölle. Ryhmätoiminnoissa toimitaan ystävöiminnan kerhojen ja ryhmien vetäjänä. Lisäksi ystävöiminnassa voi toimia kouluttajana, ohjaajana, erilaisten tapahtumien järjestäjänä tai ystävälittäjänä. Ystävöimintää voi tehdä myös kertaluontoisesti, esimerkiksi auttamalla kaupassa käynnissä tai ulkoilussa.

Myös verkkoystävöiminnassa on mukana Oulun piirin vapaaehtoisia. Verkkoystävöiminta on valtakunnallista ja sen välitys tapahtuu keskustuomistosta.

Osastoista **85 %** järjestää ystävöimintää. Sähköisessä ystävälitysjärjestelmässä osastoja oli **22**.

Ystävöiminnan vapaaehtoisille järjestettiin suunnitelman mukaisesti yksi virkistyspäivä. Alueellisia voimavarapäiviä järjestettiin syksyllä neljä: Kalajoella, Pudasjärvellä, Suomussalmella ja Oulussa. Vuoden 2019 lopussa osastoja sähköisessä ystävälitysjärjestelmässä oli 22.

Nuorten ystävöiminta

Nuori nuorelle -ystävöiminta on ystävöimintää, jossa sekä vapaaehtoinen että ystävän tarvitsija ovat alle 29-vuotiaita. Nuorten ystävöimintää toteutetaan kahdessa osastossa: Oulussa ja Kajaanissa. Oulussa toimitaan kahdenvälisissä ystävyysuhteissa, ystäväpareja on noin 15. Kajaanissa nuorten ystävöimintää toteutetaan ryhmämuotoisena.

Hanna Linnakko

Sosiaalipalvelukoulutus

Jokainen Punaisen Ristin ystävöiminnan vapaaehtoinen on koulutettu tehtävänsä. Pelkän peruskurssin suoritettuaan vapaaehtoinen voi lähteä mukaan ystävöimintaan, mutta toimintamuodosta riippuen sopivan jatkokurssin käyminen on erittäin suositeltavaa.

Täyttä elämää eläkkeellä

Täyttä elämää eläkkeellä -valmennus on yhdeksän tunnin kokonaisuus, missä keskitytään eläkkeelle siirtymiseen liittyvien muutosten käsittelyyn ja itselle tärkeisiin asioihin. Valmennuksessa annetaan työkaluja hyvinvoinnin – erityisesti mielen hyvinvoinnin – edistämiseen sekä sosiaalisten verkostojen ja uuden merkityksellisen elämänsäällön löytämiseen. Täyttä elämää eläkkeellä -eläkevalmennukset eivät ole herättäneet kiinnostusta. Osastot eivät ole kokeneet eläkevalmennusta heille sopivaksi vapaaehtoisten rekrytointikeinoksi.

Hyvä Joulumieli -lahjakortit

Hyvä Joulumieli -lahjakortit jaetaan Suomessa asuville lapsiperheille, joilla on vaikea tilanne esimerkiksi työttömyyden vuoksi. Lahjakortin arvo on 70 euroa ja se käy maksuvälineenä kauppoihin. Hyvä Joulumieli -lahjakorttien työ aloitetaan

selvittämällä, montako lahjakorttia kukin osasto haluaa jakaa paikkakunnallansa. Piiritoimisto tekee lahjakorttien jaon pyrkien toteuttamaan jokaisen osaston toiveen. Lahjakorttien määrään vaikuttaa edellisvuoden valtakunnallisen keräyksen tulos. Osastojen suositellaan etsivän apua tarvitsevat perheet yhteistyössä esimerkiksi paikallisen neuvolan, sosiaalitoimiston tai seurakunnan kanssa. Tähän tapaan jakaa kortteja ollaan siirtynyt jo enenevässä määrin. Vuonna 2019 Oulun piirin alueella 40 paikallisosastoa jakoi Hyvä Joulumieli -lahjakortteja paikkakunnallaan.

40 paikallisosastoa jakoi alueellaan Hyvä Joulumieli -lahjakortteja.

Ruoka-apu

Vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) tavoitteena on edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta Euroopan unionissa

ja vähentää köyhyydessä ja syrjäytymisvaarassa elävien ihmisten määrää. Erityistavoitteena on lieventää köyhyyden pahimpia muotoja tarjoamalla aineellista tukea. Ruokavirasto on rahaston hallintaviranomaisen ohjelmakaudella 2014-2020. Suomessa Vähävaraisten avun toimenpideohjelmassa keskitytään yksinomaan lieventämään vähävaraisimpien ihmisten ruoan puutetta. EU:n ruoka-apu jaetaan vähävaraisille kumppaniorganisaatioiden välityksellä paikallistason yhdistyksien ja seurakuntien kautta. Vuonna 2019 Oulun piirin alueella 12 paikallisosastoa jakoi EU ruoka-apua.

Hävikkiruoka on ruokaa, jota lahjoittavat paikalliset kaupungit ja ketjut. Hävikin määrä vaihtelee. Oulun osasto jakaa ruoka-apua kahdesti viikossa.

Ruokaa ja kohtaamisia -hanke

Ruokaa & Kohtaamisia on kolmivuotinen (2018-2020) STEA:n rahoittama ja Punaisen Ristin toteuttama projekti, jonka tavoitteena on kehittää uusi Punaisen Ristin ystävöitymisen muoto ruoka-apun saajien auttamiseksi ja vahvistaa Suomen Punaisen Ristin ruoka-apuun turvautuvien henkilöiden, erityisesti miesten, toimijuutta ja toimintakykyä, lisätä heidän osallisuuttaan ja parantaa elämänlaatua.

Tina Parkkinen

Ruoka-avuisissa tapahtuvan toiminnan lisäksi järjestettiin mm. kesäretki Liminganlahdelle.

Kävelyretken makkaranpaistotauolla Toppilassa.

Vuonna 2019 toimintaa jatkettiin Oulun osaston ruoka-avussa Meri-Toppilassa, jonne hankkeen vapaaehtoiset jalkautuivat 15 kertaa (2018, 6). Toppilan ruokajakelussa järjestettiin tapahtumia sekä kutsuttiin vieraita pitämään infotilaisuuksia palveluistaan. Jonossa myös jaettiin ruokaohjeita ja kutsuja hankkeen tapahtumiin yhteensä noin 700 jaetun esitteen verran. Tarkkaa kohtaamisten määrää on vaikea laskea.

Uutena toimintana Meri-Toppilassa aloitettiin myös ryhmätoiminta asukastupa Alvarin tiloissa kokoontuen vuoden aikana 10 kertaa. Pääasiassa toiminta keskittyi porukalla tekemiseen, erityisesti ruoan valmistamiseen ja yhdessä syömiseen. EU-ruokakassin sisältöä haluttiin hyödyntää Marttojen kautta tilatun ruoanlaittokoulutuksen innoittamana.

Toiminta aloitettiin syksyllä 2019 myös Kastellin ruoka-avussa, jossa joka toinen torstai toiminut hankkeen vapaaehtoisten pyörittämä kohtaamiskahvila keräsi ruoka-avun saajia kahville keskimäärin 30 hlöä / kerta, osin samoja ihmisiä joka kerta, mutta vaihteluakin kävijöissä oli. Kahdeksan kohtaamiskahvilan aikana kahvilla käyntejä kertyi n. 240. Oulun osaston terveystieteiden toiminta tuotiin myös kahvilan oheen neljä kertaa (yht. 45 käyntiä pisteellä). Hyvinvointiteemaiset tietoisuuskäytännöt olivat tykättyjä Kastellissa, myös joulupuuro ja -lahjat saivat kiitosta.

Ruoka-avuisissa tapahtuvan toiminnan lisäksi järjestettiin 4 virkistys-, liikunta- ja kulttuuritapahtumaa

(2018, 1): kaksi luontoretkeä lähialueelle ja kesäretki Liminganlahdelle (osallistujia n. 20 hlöä) sekä isänpäivän aaton juhla yhteistyössä Isän näköinen-hankkeen kanssa (n. 20 osallistujaa).

Toiminnan sisällön suunnitteluun on osallistunut niin vapaaehtoisia kuin ruoka-avun saajiaakin mm. Ideointityöpajan (2018, 1) ja sähköisten kyselyiden avulla. Suunnittelussa on hyödynnetty erityisesti vapaaehtoisten omaa aktiivisuutta sekä kiinnostusten ja osaamisten kohteita. Vapaaehtoisia sitoutettiin mukaan toimintaan vuoden aikana neljä hlöä (2018, 5). Yhteensä hankkeessa vapaaehtoisena oli vuoden aikana mukana yhdeksän hlöä (4 miestä, 5 naista). Tässä joukossa on muutama aktiivinen mieshenkilö, jotka innostuivat mukaan ruoka-avun saajien joukosta. Tämä on erittäin mukava onnistuminen hankkeen tavoitteet huomioiden.

Ystävätoiminnan peruskursseja järjestettiin kaksi (2018, 2) yhteistyössä Oulun osaston kanssa. Hankkeen vapaaehtoisille järjestettiin neljä vertaistuellista ja osin koulutuksellistakin tapaamista jossa myös suunniteltiin tulevaa. Kaksi näistä järjestettiin yhdessä Lapin vapaaehtoisten kanssa. Vapaaehtoiset osallistuivat Rahahuolet puheeksi-, Luonto osaksi hyvinvointia-, Henkinen tuki ystäville- ja Ensiapu 1-koulutuksiin.

Alueellinen asiantuntijaryhmä kokoontui kolme kertaa. Hankkeen toiminnasta tiedotettiin erityisesti hankkeen Facebook-sivuston avulla, mut-

Vuonna 2019 omaishoidon tukitoimintaa toteutettiin 7 osastossa.

ta myös verkostojen ja muiden kanavien kautta. Hankesuunnittelija esitteli toimintaa erilaisissa tapahtumissa (esim. Asunnottomien yö) ja vapaaehtoistoiminnan kurssilla (järj. Vuolle settlementti). Tiedonkulkua ja yhteistyötä monimuotoisen ystävätoiminnan saralla tiivistettiin järjestämällä Toinen toiselle-ystävätoiminnan seminaari (25 osallistujaa), ystäväpäivänä Nähdään-kahvila (n. 70 kävijää) sekä Ystävätoiminnan 60-vuotisjuhla (n.20 osallistujaa).

Omaishoitajien tukitoiminta

Suomen Punainen Risti tarjoaa omaishoitajille ryhmätoimintaa, virkistystä, koulutusta, ohjausta, neuvontaa ja henkistä tukea. Toiminnan tarkoituksena on ylläpitää omaishoitajien kokonaisvaltaista hyvinvointia ja ehkäistä omaishoitajien uupumista. Punaisen Ristin järjestämä omaishoitajia tukeva toiminta on suunnattu kaikille läheistään hoitaville riippumatta siitä, saako omaishoitaja kunnallista omaishoidon tukea. Toimintaa kehitetään koko ajan omaishoitajien ja vapaaehtoisten toiveiden pohjalta Omaishoitajille järjestettävän toiminnan lisäksi vaikuttamistyö ovat tärkeä osa SPR:n omaishoitajien tukitoimintaa. Vaikuttamistyötä tehdään niin valtakunnallisesti kuin

paikallisestikin. Yhteistyö eri tahojen kanssa on tiivistä ja erityisesti kuntayhteistyö on merkittävässä roolissa.

Vuonna 2019 omaishoidon tukitoimintaa toteutettiin seitsemässä osastossa. Kajaanissa, Pudasjärvellä ja Kärsämäellä toteutettiin ensiaputaitoja- ja turvallinen arki omaishoitajille-koulutusta, Suomussalmella teemaluento hyvinvoinnista ja terveydestä ja Ylikiimingissä ystäväkerhoa, virkistyspäivä sekä kodin turvallisuus luento. Oulunsalossa kokoontui säännöllisesti omaishoitajien vertaisryhmä ja järjestettiin virkistyspäivä Peuhussa yhteistyössä Oulunsalon seurakunnan, Lions Club Oulunsalo/Salottarien sekä Oulun seudun omaishoitajat ry:n kanssa. Lisäksi Kajaanissa, Kuhmossa sekä Oulunsalossa toimivat aktiiviset terveystieteet, joissa kävijöinä on myös omaishoitajia.

Omaishoitajien kaksipäiväiset hyvinvointipäivät järjestettiin elokuussa Iisalmissa, Runnin kylpylässä, yhteistyössä Savo-Karjalan piirin kanssa. Hakemuksia päiville tuli runsaasti ja valitettavasti ihan kaikki halukkaat eivät mukaan mahtuneet, vaan valintaa täytyi tehdä. Hyvinvointipäivistä saatu palaute oli hyvää ja ne on tarkoitus järjestää myös vuonna 2020 työntekijävetoisesti yhteistyössä Savo-Karjalan piirin kanssa.

Vapaaehtoisille kuluvana vuonna oli tarjolla niin koulutusta kuin virkistystäkin. Oulussa monimuotoisen ystävätoiminnan-seminaari, luonto osaksi hyvinvointia-koulutus, turvakoutsi valmennusta sekä ystävätoiminnan 60-vuotisjuhla.

Jarkko Mikkonen

MONIKULTTUURISUUSTOIMINTA

Vuosi 2019 sujui toisaalta aika tasaisesti perustyötä tehden, mutta samalla kiirettä toivat paperittomiin liittyvän toiminnan laajeneminen. Työntekijä vaihtui useaan otteeseen Paperittomat -ohjelmassa, kunnes syyskuun alusta saimme palkattua toimintaan kaksi osa-aikaista työntekijää. Uutuutena kasasimme Majakka-hankkeessa suunnitellun pakopelin pohjalta oman teemaan liittyvän pakopelin, jota pelautettiin vuoden aikana 12 kertaa (59 osallistujaa).

Moninaisuusosaaminen lisääntyy järjestössä

Uusien toiminnasta kiinnostuneiden mukaan tulo on vähentynyt, jonka takia jouduimme peruttamaan useamman Tulijan ystävänä ja tukena -koulutuksen. Koulutuksia järjestettiin 3 kertaa (2018,4). Sen lisäksi koulutimme mm. uusia läskykerho-ohjaajia Ouluun ja koko piirin vuosikokouksen väki sai koulutusta uudesta Moninaisuus vapaaehtoistoiminnassa -koulutusmoduulista. Eniten koulutuksia (8) pidettiin paperittomat teeman alla. Järjestimme yhdessä monimuotoisessa ystävätoiminnassa mukana olevien kanssa seminaarin helmikuussa sekä vapaaehtoisten virkistysillan toukokuussa.

Maahan muuttaneiden osallisuus ja kotoutuminen edistyvät

Kotoutumista tukevaa toimintaa järjestettiin useilla paikkakunnilla ja uusia toimintaryhmiä perustettiin Oulussa. Toimintamuotoina olivat mm. ystävätoiminta, kansainväliset klubit, kielikerhot sekä asumisapu. Monikulttuurista toimintaa oli 10 osastossa vuoden 2019 aikana (2018,11).

Punaisen Ristin toimintaa esiteltiin maahanmuuttajille kouluissa, kerhoissa ja eri tapahtumissa. SPR oli mukana järjestämässä Vain ihmisiä -kampanjan kohtaamiskahvilaa sekä ETNO -kahvilaa Oulussa. Näissä tilaisuuksissa myös rekrytoitiin maahanmuuttajia mukaan Punaisen Ristin paikallisosastojen toimintaan. Maahanmuuttajien saaminen mukaan perustoimintaan on haasteellista, sillä esimerkiksi kielitaito ja toiminnan löytäminen asettavat haasteita mukaan tulemiselle.

Kävimme kertomassa toiminnastamme eri kouluasteilla, harrastusryhmissä, työpaikoilla ja eri verkostoissa. Vierailuja tehtiin 11 ja niillä tavoitettiin suoraan noin 520 henkilöä.

Kuusamon kansainvälinen klubi.

Kotoutumisen tuki -tapahtuma Suomussalmella.

Yhteistyö ja verkostojen kehittyvät

Rasminvastaiseen viikkoon osallistui piiristä 12 osastoa (2018, 24). Viikkoa vietettiin alueella matlammalla profililla kuin aiemmin, koska Oulussa tapahtuneet seksuaalirikokset nostattivat tunteita ja esimerkiksi kouluista ei tullut yhteydenottoja viikkoon liittyen. Pääasiassa teemaan liittyen viikko huomioitiin osastojen omissa toiminnoissa sekä eri tapahtumissa.

Ohjelman työntekijä osallistui aktiivisesti kolmannen sektorin verkoston koulutuksiin, tapaamisiin ja tapahtumiin. Yhteistyössä on järjestetty mm. rasminvastaisia tapahtumia.

Paperittomat

Oulussa paperittomille suunnatun päiväkeskus-toiminnan lisäksi aloitimme syksyllä säännölliset toiminnalliset illat eri teemoilla. Iltojen aikana käytiin mm. uimassa, elokuvissa ja opeteltiin piirtämään muotokuvia. Syksyllä järjestimme asiakkaille ja vapaaehtoisille retken Ranuan eläinpuistoon. Lisäksi työntekijät tekivät etsivää työtä. Toimintaan saatiin rahoitus Paperittomat ja Punainen Risti -ohjelmasta. Päiväkeskus tavoitti

noin 40 eri henkilöä vuoden aikana ja etsivä työ 28 eri henkilöä. Sen lisäksi toiminnallisissa illoissa kävi noin 25 eri henkilöä, jotka osittain olivat samoja, kun päiväkeskuksessa käyneet henkilöt.

Paperittomien verkostot kokoontuivat eri paikkakunnilla tarpeen mukaan. Piirin työntekijä kävi kertomassa paperittomuudesta mm. Pudasjärven maahanmuuttoverkostossa ja Pohjois-Pohjanmaan maahanmuuttopäivillä Oulussa.

Vuonna 2019 monikulttuurisuustoimintaa oli **10** osastossa.

Monikulttuurisuusteemaan liittyvillä vierailuilla tavoitettiin **520** henkilöä.

NUORET OSAKSI YHTEISÖÄMME -HANKE

Piirissä alkoi syyskuun alussa ESR-rahoitteinen NOY – Nuoret osaksi yhteisöämme -hanke, jonka tavoitteena on parantaa ilman työ- tai koulutuspaikkaa olevien 16 – 29 -vuotiaiden nuorten ja nuorten aikuisten elämänhallintaa, hyvinvointia ja osallisuutta erilaisten toiminnallisten menetelmien sekä ryhmätoimintojen ja yksilötyöskentelyn avulla. Toiminnallisia menetelmiä ovat esimerkiksi kehon ja mielen hyvinvointia lisäävä ja taidepainotteinen toiminta. Hankkeessa hyödynnetään Punaisen Ristin vapaaehtoistoimintaa sekä käynnistetään vapaamuotoisia vertaisryhmiä nuorten tarpeiden mukaan. Hankkeessa luodaan samalla uutta vapaaehtoisjärjestötoimijan toteuttamaa sosiaalisen kuntoutumisen toimintamallia. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) lisäksi hanketta rahoittavat Oulun kaupunki sekä Sivakka-yhtymä Oy.

Syksyllä 2019 hankkeessa keskityttiin erityisesti yhteistyösuhteiden luomiseen hankkeen kohderyhmän kanssa toimiviin tahoihin. Hankkeen työntekijät kävivät yhteistyöpalaverissa ja verkostoissa yhteensä 30 kertaa. Näissä tilaisuuksissa kohdattiin yli 100 henkilöä. Palavereiden antina hankkeessa vahvistui käsitys siitä, että vapaaehtoistoiminnan hyödyntäminen ja vapaaehtoistoiminnan tarjoamat mahdollisuudet yhteisöllisyyden ja merkityksellisyyden kokemusten aikaansaamiseksi ovat hankkeen erityisvahvuuksia.

Hankkeessa on syksyn aikana aloitettu jalkautumiset yhteistyökumppaneiden toimintoihin ja erilaisiin tapahtumiin nuorten tavoittamiseksi. Työntekijät jalkautuivat syksyn aikana mm. Byströmin Olkkari-toimintaan, Sivakan kuukausikahveille sekä Asunnottomien yöhön. Hanke järjesti yhteistyössä mm. Turvallinen Oulu -hankkeen, Byströmin ohjaamon, kaupungin nuorisotyön ja seurakunnan kanssa nuorille pikkujoulut 17.12.2019. Tapahtumassa kävi yhteensä noin 40 nuorta, joista suurin osa ei ollut ikänsä puolesta hankkeen kohderyhmää.

Hankkeen ensimmäinen ryhmätoiminta, nuorten kehittäjäryhmä, toteutettiin marras-joulukuussa kahden sosionomiopiskelijan avustamana. Nuoret pohtivat ryhmässä omaan hyvinvointiinsa liittyviä teemoja toiminnallisilla menetelmillä ja antoivat samalla hankkeelle ideoita ja näkökulmia ryhmätoimintojen toteutukseen ja sisältöihin. Nuoret toivoivat tulevilta ryhmiltä mm. rentoutumiseen, stressinhallintaan, musiikkiin ja sosiaalisiin suhteisiin liittyviä sisältöjä. Kehittäjäryhmässä kävi yhteensä 7 kohderyhmän nuorta, mutta

toimintaan sitoutui 5 osallistujaa. Hankkeessa aloitettiin syksyn aikana myös yksilötyöskentely nuorten kanssa. Yksilöohjaukseen osallistui kolme nuorta, joista yksi ohjautui hankkeen ryhmätoimintaan.

Viestinnällisesti hanke keskittyi syksyllä viestintävälineiden valintaan ja kanavien avaamiseen sekä viestinnän suuntaamiseen organisaation sisälle. Hankkeesta oli juttuja kuukausittain osastokirjeessä sekä vuoden lopulla ilmestyneessä piiritiedotteessa. Hankkeelle aukaistiin nettisivu piirin nettisivujen alle. Loppuvuodesta hankkeelle avattiin Instagram-sivu, jolla on tällä hetkellä noin 180 seuraajaa.

Hankkeelle asetettiin syksyllä ohjausryhmä hankkeen toteuttamisen tueksi ja ohjausryhmä koontui ensimmäisen kerran joulukuussa 2019. Hankkeen ohjausryhmään ovat nimenneet edustajansa seuraavat tahot: Suomen Punaisen Ristin Oulun piiri ja Oulun osasto, Sivakka-yhtymä Oy, Oulun kaupungin hyvinvointipalvelut, Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut, Nuorten Ystävät ry, Caritas-Säätiö sekä Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto. Lisäksi OSAO on nimennyt ohjausryhmään asiantuntijajäsenen.

RUUKIN VASTAANOTTOKESKUS

Toiminta-ajatus ja arvot

Ruukin vastaanottokeskuksen paikkaluku vuonna 2019 oli 150. Turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmän strategian 2020 mukainen toiminta-ajatus on järjestää ihmisarvoinen kohtelu, majoituspaikka ja toimivat vastaanottopalvelut kaikille turvapaikanhakijoille.

Ruukin vastaanottokeskus pyrkii tuottamaan vastaanottopalveluita, jotka tukevat asiakkaiden psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä toimintakykyä.

Toiminnan painopistealueet vuonna 2019 olivat seuraavat:

- Jos asiakkaan palvelut ja majoittaminen joudutaan päättämään, se tehdään inhimillisesti ja ihmisarvoa kunnioittaen.
- Jos kyse on lapsiperheestä, kysytään aina lastensuojelun kanta ja tarvittaessa palveluja jatketaan johtajan päätöksellä. Palveluja päätettäessä otetaan huomioon asiakkaan kokonaistilanne.
- Asiakkaiden elämänhallintakyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen
- Henkilökunnan työhyvinvoinnin ja työssäjämisen lisääminen

Vastaanottokeskuksen tilat ja asiakkaat

Vastaanottokeskuksen tilat sijaitsivat marraskuulle 2019 saakka varsinaisen vastaanottokeskuksen alueella (toimistotilat, n. 60 asukaspaikkaa, koulutila, sekä varastotilat) ja osin kuntakeskuksessa kunnalta vuokratuissa 21 rivitaloasunnossa. Marraskuun 2019 loppuun mennessä kaikki asiakkaat muutettiin rivitaloasuntoihin kuntakeskukseen. Toimisto muutti myös kuntakeskukseen joulukuun lopulla. Kuntakeskuksessa sijaitsee myös koulutila, sekä Maahanmuuttoviraston toimeksiannon mukaisesti Pohjois-Suomen valmiusvarasto maahantulon varautumisen materiaaleille.

Edellisvuosien tapaan myös vuonna 2019 suurin osa vastaanottokeskuksen asiakkaista oli perheellisiä. Vuoden 2019 aikana yksityismajoitusasiakkaiden määrä vaihteli välillä 60-90. Valtaosa yksityismajoitusasiakkaista opiskeli eri oppilaitoksissa tai kävi töissä.

Vuonna 2019 Ruukin vastaanottokeskuksen paikkaluku oli **150** asiakaspaikkaa.

Sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaalityöhön keskeisiä kokonaisuuksia vastaanottokeskuksessa ovat lakisääteisen alkuinfon antaminen, turvapaikanhakijan elämäntilanteen ja tuen tarpeen kartoitus, tarvittavien sosiaalipalveluiden järjestäminen, psykososiaalisen tuen antaminen, täydentävän vastaanottorahan päätökset sekä erilaisia sosiaalipalveluita (ostopalvelut) ja asiakasmaksuja koskevat päätökset, sekä oleskeluluvan saaneiden kuntaan siirtymisen järjestäminen ja palvelujen lakkaamiseen liittyvät toimenpiteet.

Sosiaalityöntekijä vastaa sosiaalihuoltolain mukaisesta asiakkaan palvelutarpeen arvioinnista erityisen tuen tarpeesta ja haavoittuvassa olevien asiakkaiden osalta. Vastaanottokeskuksessa työskenteli vuonna 2019 yksi sairaanhoitaja.

Keskuksen asiakkailleen tarjoamat palvelut

Vastaanottokeskus tarjoaa asiakkaille majoituksen ja sosiaali- ja terveystalvet lisäksi erilaista toimintaa. Säännöllisiä toimintamuotoja vuonna 2019 olivat esim. opintotoiminta, työtoiminta, kaksi kertaa viikossa toteutettavat kauppaydyt, jalkapallovuorot, sauna ja erilaiset kerhot ja ryhmät. Tämän lisäksi vastaanottokeskuksen asiakkaille järjestettiin muutamia retkiä. Erilaisia toimintamahdollisuuksia järjestämällä pyritään ylläpitämään asukkaiden aktiivisuutta ja oman elämän hallintaa.

Opintotoiminta

Suomen kielen opiskeluun osallistuvat 17-64-vuotiaat turvapaikanhakijat lukuun ottamatta alle vuoden ikäisten lasten äitejä. Jotkut turvapaikanhakijat käyvät palkkatyössä; heidän ei tarvitse töiden ohella osallistua opetukseen. Suomen kieltä järjestettiin vuonna 2019 useissa eri ryhmissä.

Työtoiminta

Vastaanottokeskuksen asukkaille järjestetään työtoimintaa, johon 17–64-vuotiailla turvapaikanhakijoilla on velvollisuus osallistua. Työtoiminnan tarkoituksena on ylläpitää ja tukea asukkaiden psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä tarjoamalla mielekästä tekemistä.

Turvapaikanhakijoiden osaamisen tunnistaminen ja työelämä valmiuksien tukeminen –hankeen myötä asiakkaat osallistuivat myös TET-jaksoihin eri yrityksissä. Vuoden 2019 aikana TET-jaksoja toteutui vähemmän kuin edellisellä vuonna. Muutamat TET-jaksot johtivat työsuhteen syntymiseen.

Peruskouluikäisten lasten koulunkäynti

Vastaanottokeskuksessa asuvat peruskouluikäiset lapset käyvät koulua Siikajoen kunnan Ruukin koululla. Vanhemmille järjestettiin tulkattuja tapaamisia opettajien kanssa.

Vapaa-ajan toiminta

Vastaanottokeskuksen asukkaat osallistuivat vuoden 2019 aikana seuraaviin kerhoihin: naisten ompelukerho, lastenkerho, äiti-lapsikerho futsal-kerho, naisten ohjattu kuntosal, naisten sulkapallo, kahvakuula jalkapallokerho, läpsykerho, jumppakerho, kaislanpunontakerho, ipanaklubi. Kerhojen ja ryhmien lisäksi asukkaat osallistuivat erilaisiin tapahtumiin.

HUOMIONOSOITUKSET

Aktiivimerkki:

Eila Ahlholm, SPR Kärsämäen osasto
Inka Auranen, SPR Oulun osasto
Enni-Tuuli Heilala, SPR Siikajoen osasto
Sirkka Jaara, SPR Iin osasto
Tauno Kalervo Kivelä, SPR Iin osasto
Tuula Koutonen, SPR Oulaisten osasto
Vuokko Lehto, SPR Vihannin osasto
Ari-Juhani Mattila, SPR Iin osasto
Pentti Paasimaa, SPR Oulun osasto
Tarja Petäjälä, SPR Iin osasto
Christina Pönkkö, SPR Oulun osasto
Kaisa Seppänen, SPR Iin osasto
Jari Turtinen, SPR Iin osasto
Jaana Valkama, SPR Oulun osasto
Sisko Vähätiitto, SPR Kärsämäen osasto
Maarit Ylikärppä, SPR Iin osasto

Ansiomerkki:

Lempi Aitola, SPR Oulun osasto
Sakari Annala, SPR Oulun osasto
Mauri Haikola, SPR Limingan osasto
Anita Heilala, SPR Siikajoen osasto
Sari Anneli Huotari, SPR Oulun osasto
Juha Kemi, SPR Oulun osasto
Paavo Keränen, SPR Hyrynsalmen osasto
Meeri Kettunen, SPR Kuhmon osasto
Tanja Laakso, SPR Siikajoen osasto
Silja Leppänen, SPR Kuhmon osasto
Anna Lyytikäinen, SPR Oulunsalon osasto
Marja Liisa Nurminen, SPR Oulunsalon osasto
Arvo Kalevi Oikarinen, SPR Hyrynsalmen osasto
Marja-Leena Pitkälä, SPR Oulunsalon osasto
Sisko Pitkälä, SPR Oulunsalon osasto
Pia Quiroz, SPR Limingan osasto
Anna-Maija Ruotsalainen, SPR Oulunsalon osasto
Riitta-Liisa Salmenkangas, SPR Siikajoen osasto
Soile Marianne Sarre, SPR Oulun osasto
Hanna Helena Savela, SPR Kiimingin osasto

Pronssinen ansiomitali:

Seppo Lunki, SPR Oulun osasto
Pirjo Mäkelä, SPR Limingan osasto
Anu Määttä, SPR Limingan osasto
Inka Poikela, SPR Oulun osasto
Kati Ukonaho, SPR Hailuodon osasto

Hopeinen ansiomitali:

Raija Kaarina Kauppi, SPR Oulunsalon osasto
Paula Marjatta Kelhä, SPR Iin osasto
Eila Maria Kähkönen, SPR Oulun osasto
Marjo Luoto-Harjuhahto, SPR Pyhäjoen osasto
Jari Mäkinen, SPR Oulun osasto

Kultainen ansiomitali:

Taisto Kinnunen, SPR Utajärven osasto
Sirpa Luokkanen, SPR Taivalkosken osasto
Terttu Rousu, SPR Iin osasto

Pöytäviiri:

Markku Suutari, SPR Hyrynsalmen osasto

Hädän kolmet kasvot:

Anna Lyytikäinen, SPR Oulunsalon osasto

Ensiavun huomionosoitus:

Pirkko Luukkonen, SPR Kuhmon osasto

Vuoden 2019 palkitut vapaaehtoistoimijat

Ystävätoimijat: Vihannin ystävätoiminta
Vuoden puheenjohtaja: Juha Hankkila, Hyrynsalmi
Valmiustoimija: Pekka Pietilä, Kempele
Kouluttaja: Juha Tervo, Kajaani
Osastotoimija: Karoliina Rantala, Oulu
Osasto: Kuusamo
Ea-ryhmäläinen: Tero Liljeblad, Haapajärvi
Rinnepäivystäjä: Heikki Koivurova, Oulu
Monikulttuurisuustoimija: Heidi Moilanen, Kuusamo
Terveyspistetoimija: Kuhmon kiertävä terveystoiminta
Terveystoiminta: Tarja Tikkanen-Manninen, Haukipudas
Lyhty-ryhmäläinen: Meeri Kettunen, Kuhmo
Kerääjä: Yli-Iin pullanleipojat
Nuori toimija: Anna Leskinen, Oulu
OMA aktiivi: Riikka Hartikainen, Kärsämäki

Piirin hallitus 31.12.2019:

Puheenjohtaja: Pekka Mattila, Muhos
Varapuheenjohtaja: Jarno Rasinkangas, Oulu
Sakari Annala, Oulu
Juha Hankkila, Hyrynsalmi
Raija Heikkinen, Suomussalmi
Anne Heilala-Tervo, Siikajoki
Tarja Huhtela, Pudasjärvi
Pirjo Kontio, Kajaani
Pasi Palosaari, Nivala
Pekka Pietilä, Kempele
Jose Quiroz, Liminka
Juha Tenhunen, Oulu
Laila Vainio, Oulu
Sanna Vääräniemi, Taivalkoski

Suomen Punaisen Ristin Oulun piirin hallitus koontui vuonna 2019 yhdeksän kertaa. Piirin vuosikokous pidettiin Pikku-Syötteellä 28.4.2019. Viikonloppuna kokoukseen ja seminaariin osallistui yhteensä 97 (2018, 89) henkilöä, joista virallisia edustajia oli 30 henkilöä (2018, 38) 24:stä (2018, 19) eri osastosta.

Oulun piirin edustajat Suomen Punaisen Ristin keskushallinnossa

Suomen Punaisen Ristin valtuustossa Oulun piirin edustajana toimii Juha Mustonen ja hänen varalla Anne-Maarit Hintikka. Suomen Punaisen Ristin hallituksessa Oulun piirin edustajana toimii Sami Laitinen hallituksen varapuheenjohtajana. Jarno Rasinkangas toimii talous- ja kehittämissaliokunnan jäsenenä. Valtakunnallisen nuorisotoimikunnan puheenjohtajana toimii Sami Laitinen (Oulun osasto) ja varajäsenenä Tiia-Reeta Tihinen (Muhoksen osasto).

Tilintarkastajat

Outi Kirvesoja, JHTT, HTM; PricewaterhouseCoopers Oy